

FRA pranešimas spaudai

Viena, 2018 m. lapkričio 16 d.

Keturi svarbiausi sėkmingos romų integracijos veiksniai

Naujausioje Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros ataskaitoje rašoma, kad vieno visur tinkančio vietos įtraukties būdo nėra, tačiau keturi svarbiausi veiksniai gali padėti užtikrinti sėkmingą integraciją.

„Visuomenėje romai nuolat diskriminuojami, marginalizuojami ir niekinami, – sako FRA direktorius [Michael O’Flaherty](#). – Kad dėl tokios atskirties patiriamas skurdas išnyktų, romai turi būti visapusiškai įtraukti į visas jiems integruoti skirtas iniciatyvas.“

Ataskaita „[Darbas su romais. Vietos bendruomenių dalyvavimas ir įgalinimas](#)“ parengta atsižvelgiant į patirtį, įgytą romams dalyvaujant vietos integracijos veikloje [21 vietoje 11 valstybių narių](#). Ši veikla vykdyta tokiose srityse kaip vietos apgyvendinimo, švietimo ir užimtumo.

Žvelgiant į visą vykdytą veiklą galima išskirti šiuos keturis sėkmės veiksnius:

1. **Dalyvavimas.** Romai turi būti veiksmingai įtraukiami į projektus ir politikos formavimą nuo pat pradžios iki pabaigos. Su jais turi būti susitariama dėl konkrečių tikslų ir rezultatų ir turi būti ieškoma žmonių poreikius tenkinančių sprendimų, pvz., suteikiamas tinkamas būstas, švietimas ir darbas. Romai turėtų dalyvauti priimant sprendimus ir bendromis jėgomis siekti norimų pokyčių.
2. **Pasitikėjimas.** Romų bendruomenės ir vietos valdžios institucijos dažnai būna nusivylusios vis dedamomis pastangomis, kurios neduoda norimos pažangos, todėl gyvybiškai svarbu ugdyti pasitikėjimą. Planuojant naują veiklą taip pat reikėtų susitelkti į anksčiau vykdytus sėkmingus projektus ir pasitelkti patikimas vietos valdžios institucijas, bendruomenės narius ir tinklus, kurie nori padėti.
3. **Komunikacija.** Aiški, prieinama ir tikslinga komunikacija apie tikslus, tai, ką dalyvavimas iš tikrųjų reiškia, taip pat projekto biudžetą, ir tai, ar dalyvavimas yra mokamas ar vykdomas savanoriškai, gali padėti aiškiai suprasti įtraukties pastangas ir paskatinti prie jų prisidėti. Ji taip pat padeda valdyti lūkesčius. Be to, laikas, skirtas padėti žmonėms tinkamai įsitraukti ir jų nuomonėms išklaudyti, gali padėti užsitikrinti tvaresnį jų dalyvavimą.
4. **Ryšiai bendruomenėje.** Planuojant projektus svarbu žinoti įvairius ryšius vietos bendruomenėse. Tai padeda užtikrinti, kad žmonės, kurie gali remti projektą, jį visapusiškai remtų. Tai leidžia atsižvelgti į poreikius, kurie vienodai svarbūs romams ir kitiems žmonėms, kaip antai susijusius su būstu ar užimtumu. Galimybė visoms šalims oriai bendrauti su vietos valdžia, taip pat gali padidinti sėkmės tikimybę.

Ataskaitoje taip pat pateikiamos rekomendacijos dėl būsimų projektų ir politinių iniciatyvų. Patariama skirti pakankamai laiko, kad minėti keturi sėkmės veiksniai pradėtų veikti, ir vietos integracijos pastangas įtraukti į platesnius socialinės įtraukties projektus, siekiant jų tvarumo. Joje taip pat pabrėžiama, kad planuojant ir vykdamas projektus svarbu būti lankstiems ir prisitaikyti prie konkrečių vietos poreikių.

Ši ataskaita parengta remiantis FRA tyrimu, skirtu [romų įtraukties kliūtims ir sėkmės veiksniams](#) išsiaiškinti. Šio tyrimo reikėjo norint parengti priemones, susijusias su nacionalinėmis ir europinėmis romų įtraukties strategijomis, ir stebėti jų įgyvendinimą.

Jei jus domina ši tema, žiūrėkite [vaizdo įrašus iš kiekvienos minėtos vietos](#) arba kreipkitės: media@fra.europa.eu / tel.: +43 1 580 30 642.